

Motion till riksdagen 2010/11:T5

av Stina Bergström m.fl. (MP)
med anledning av prop. 2010/11:30

Avgifter i Transportstyrelsens verksamhet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår regeringens proposition 2010/11:30 Avgifter i Transportstyrelsens verksamhet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som tar ett bredare grepp kring transportslagens samhällskostnader och utifrån det föreslå en rimlig finansieringsform av Transportstyrelsens verksamhet.

Motivering

Regeringens förslag på nya avgifter i Transportstyrelsens verksamhet innebär kraftigt höjda avgifter för järnvägssektorn. Detta bidrar till att förstärka den politik som regeringen redan för på andra områden: att järnvägen får en försämrad konkurrenskraft gentemot andra transportslag. Detta är också något som lyfts fram i remissvaren, bl.a. av branschföreningen Tågoperatörerna och Näringslivets transportråd.

Parallellt med avgiftshöjningarna i Transportstyrelsen föreslår regeringen en fördubbling av banavgifterna, utan att införa motsvarande avgiftshöjningar för vägtrafiken. De höjda avgifterna för järnvägen innebär sammantaget att en större del av transporterna kommer att flyttas över från järnväg till väg. För att skapa en mer rättvis prissättning av transporterna krävs både kilometerskatt för tunga lastbilar och en höjning av koldioxidskatten. Klimatskatt för flyget är minst lika angeläget. Regeringens förslag innebär i praktiken att avgifterna för järnvägssektorn kommer att öka med 42 miljoner kronor, medan avgifterna för flyget kommer att minska med 17 miljoner kronor till 2014¹.

¹ Regeringens prop. 2010/11:30, Avgifter i Transportstyrelsens verksamhet, s. 76.

Fel! Okänt namn på

En resa med tåg överbeskattas med 49 % i förhållande till sina externa kostnader, medan en resa med bil enbart betalar 73 % av sina externa kostnader². Extern kostnad för transport av ett ton gods transporterat 50 mil i lastbil är 86,8 kr, medan motsvarande transport med eldrivet godståg är 8,3 kr³. Den eldrivna godstransporten betalar 66 % av sina externa kostnader, medan motsvarande för lastbilstransporten är 56 %. Konsekvent sker en underbeskattning av den klimatsmarta järnvägen i förhållande till lastbilen.

Så länge dagens skeva prissättning av transporterna fortgår kan vi inte acceptera ett förslag som ytterligare bidrar till ökade kostnader för järnvägen. Därför anser vi att riksdagen bör avslå regeringens proposition Avgifter i Transportstyrelsens verksamhet.

Regeringens ambition att skapa likvärdiga villkor för transportslagen är bra, men att enbart titta på Transportstyrelsens avgifter och bortse från transportslagens samhälleliga effekter och kostnader blir haltande. Vi har exempelvis föreslagit att sjöfartens verksamhet bör ha en större andel anslagsfinansiering. Den höga andelen avgiftsfinansiering utgör ett hinder mot att ta till vara sjöfartens klimatpotential för godstransporter. Regeringen bör göra ett omtag i frågan och tillsätta en utredning som tar ett bredare grepp kring transportslagens samhällskostnader och utifrån det föreslå en rimlig finansieringsform av Transportstyrelsens verksamhet. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna som sin mening.

Stockholm den 3 november 2010

Stina Bergström (MP)

Annika Lillemets (MP)

Lise Nordin (MP)

² Riksdagens utredningstjänst, dnr 2010:1406. Uppgifterna gäller för 2011 då en viss höjning av banavgifterna inkluderats.

³ Riksdagens utredningstjänst, dnr 2010:1406. Uppgifterna gäller för 2011 då en viss höjning av banavgifterna inkluderats.